

Sygn. akt V.2 Ka 567/14

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 listopada 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach

V Wydział Karny Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku

w składzie:

Przewodniczący: SSO Jacek Myśliwiec (spr.)

Sędziowie: SSO Olga Nocoń

SSO Janusz Chmiel

Protokolant: Roman Czarnacki

w obecności Wandy Ostrowskiej Prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 24 listopada 2014 r.

sprawy skazanego:

D. G. /G./

syna S. i Z.

ur. (...) w J.

w sprawie z wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju

z dnia 8 sierpnia 2014r. sygn. akt II K 132/14

- I. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej rozstrzygnięć zawarty w punkcie 1,2 oraz 3 i w tym zakresie umarza postępowanie;
- II. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 8 w ten sposób iż precyzuje iż zawarte w nim orzeczenie dotyczy punktów 4 i 6;
- III. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;
- IV. odstępuje od obciążenia skazanego kosztami za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt V.2 Ka 567/14

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju wyrokiem z dnia 8 sierpnia 2014r. sygn. akt II K 132/14 rozpoznał sprawę D. G. w przedmiocie wydania wyroku łącznego skazanego następującymi prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 20.06.2000 r. sygn. akt II K 1010/99 na karę grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych o wartości 10,00 zł każda za czyn z art. 226 § 1 kk popełniony w dniu 27.10.1999 r. przy czym kara ta została objęta następnie wyrokiem łącznym wydanym przez Sąd Okręgowy w Katowicach sygn. akt V K 222/12

II. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 13.09.2005 r. sygn. akt II K 645/04 na kary:

- 1 roku pozbawienia wolności za czyn z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w dniu 26.07.2004 r.

- 6 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 245 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w sierpniu 2004 r.

na podstawie których wymierzono skazanemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności przy czym kara ta została objęta następnie wyrokiem łącznym wydanym przez Sąd Okręgowy w Katowicach sygn. akt V K 222/12

III. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 27.08.2008 r. sygn. akt II K 428/05 na karę 9 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 291 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w dniu 18.03.2005 r. przy czym kara ta została objęta następnie wyrokiem łącznym wydanym przez Sąd Okręgowy w Katowicach sygn. akt V K 222/12

IV. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 24.10.2008 r. sygn. akt II K 259/08 na karę 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata i grzywnę w wymiarze 100 stawek dziennych po 10,00 zł każda (art. 33 § 2 kk) za czyn z art. 310 § 2 kk w zw. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełniony w dniu 22.09.1999 r. przy czym kara grzywny została objęta następnie wyrokiem łącznym wydanym przez Sąd Okręgowy w Katowicach sygn. akt V K 222/12

V. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 01.04.2011 r. sygn. akt II K 35/11 na karę 2 lat pozbawienia wolności za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnionych w dniach: 13-15.11.2010 r.; 17/18.11.2010 r.; 14/15.11.2010 r.; 22/23.10.2010 r.; 25.09.2010 r.; 17.09.2010 r.; 06/07.09.2010 r.; 01.09.2010 r.; 10/11.09.2010 r.; 10/11.09.2010 r. przy czym kara ta została objęta następnie wyrokiem łącznym wydanym przez Sąd Okręgowy w Katowicach sygn. akt V K 222/12

VI. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 26.09.2011 r. sygn. akt II K 445/11 na karę grzywny w wymiarze 100 stawek dziennych o wartości 10,00 zł za czyn z art. 157 § 1 i § 3 kk popełniony w dniu 20.01.2011 r.

VII. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 02.02.2012 r. sygn. akt II K 814/11 na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony 13.10.2010 r.

VIII. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 19.04.2012 r. sygn. akt II K 220/12 na kary:

- 1 roku pozbawienia wolności za czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk (wartość szkody: 600 zł) popełniony 11/12.10.2011 r.

- 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony 11/12.10.2011 r.

na podstawie których wymierzono mu karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, a którą to karę skazany odbywał w okresie od 14.05.2012 r. do 14.07.2013 r.

IX. Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 07.03.2013 r. sygn. akt II K 1444/12 na karę 2 lat pozbawienia wolności za czyn z art. 58 ust. 1 i art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 2 kk w zw. z art. 65 § 1 kk popełniony w okresie od kwietnia 2010 r. do 12.10.2011 r., którą to karę skazany odbywał w okresie od 14.07.2013 r. do 14.07.2015 r.

a następnie Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju orzekł:

Na mocy art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 85 kk i art. 86 § 1 i 2 kk połączył skazanemu D. G. kary grzywny orzeczone wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 20.06.2000 r. sygn. akt II K 1010/99 w wymiarze:

60 stawek dziennych o wartości 10,00 zł każda za czyn z art. 226 § 1 kk popełniony w dniu 27.10.1999 r.

oraz

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 24.10.2008 r. sygn. akt II K 259/08 w wymiarze:

100 stawek dziennych po 10,00 zł każda za czyn z art. 310 § 2 kk w zw. z art. 13 § 1 kk w zw. z art. 286 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk popełniony w dniu 22.09.1999 r..

i wymierzył mu karę łączną 100 stawek dziennych przyjmując wartość jednej stawki na kwotę 10,00 złotych;

Na mocy art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył skazanemu D. G. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 13.09.2005 r. sygn. akt II K 645/04 w wymiarze:

- 1 roku pozbawienia wolności za czyn z art. 158 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w dniu 26.07.2004 r.

- 6 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 245 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w sierpniu 2004 r.

oraz

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 27.08.2008 r. sygn. akt II K 428/05 w wymiarze:

9 miesięcy pozbawienia wolności, za czyn z art. 291 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony w dniu 18.03.2005 r.

i wymierzył mu karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności;

Na podstawie art. 577 kpk zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej w punkcie 2 wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawach sygn. akt:

- II K 645/04 tj. od 04.07.2005 r. do 31.08.2005 r., od 23.12.2005 r. do 20.10.2006 r. i od 30.06.2007 r. do 07.07.2007 r.

- II K 428/05 tj. od 18.03.2005 r. do 19.03.2005 r. i od 04.01.2008 r. do 03.10.2008 r.

Na mocy art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 91 § 2 kk połączył skazanemu D. G. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 01.04.2011 r. sygn. akt II K 35/11 w wymiarze:

2 lat pozbawienia wolności za ciąg przestępstw z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk i art. 13 § 1 kk w zw. z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełnionych w dniach: 13-15.11.2010 r.; 17/18.11.2010 r.; 14/15.11.2010 r.; 22/23.10.2010 r.; 25.09.2010 r.; 17.09.2010 r.; 06/07.09.2010 r.; 01.09.2010 r.; 10/11.09.2010 r.; 10/11.09.2010 r.

oraz

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 02.02.2012 r. sygn. akt II K 814/11 w wymiarze:

1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata za czyn z art. 62 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełniony 13.10.2010 r.

i wymierzył mu karę łączną w wymiarze 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności;

Na podstawie art. 577 kpk zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej w punkcie 4 wyroku kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie o sygn. akt II K 35/11 tj. od 18.11.2010 r. do 20.11.2010;

Na mocy art. 569 § 1 kpk w zw. z art. 85 kk i art. 86 § 1 kk połączył skazanemu D. G. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami:

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 19.04.2012 r. sygn. akt II K 220/12 w wymiarze:

- 1 roku pozbawienia wolności za czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk (wartość szkody: 600 zł) popełniony 11/12.10.2011 r.

- 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności za czyn z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk popełniony 11/12.10.2011 r..

oraz

- Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 07.03.2013 r. sygn. akt II K 1444/12 w wymiarze:

2 lat pozbawienia wolności za czyn z art. 58 ust. 1 i art. 59 ust. 1 ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w zw. z art. 12 kk w zw. z art. 64 § 2 kk w zw. z art. 65 § 1 kk popełniony w okresie od kwietnia 2010 r. do 12.10.2011 r.

i wymierzył mu karę łączną 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności;

Na podstawie art. 577 kpk ustalił początek odbywania kary łącznej pozbawienia wolności orzeczonej w punkcie 6 niniejszego wyroku na dzień 14.07.2013 r. i na jej poczet zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie o sygn. akt II K 220/12 tj. od 14.05.2012 r. do 14.07.2013 r.

Na podstawie art. 576 § 1 kpk ustalił, iż pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach wymienionych w punktach 1, 2, 4 i 6 niniejszego orzeczenia, a nie objęte wyrokiem łącznym, podlegają odrębnemu wykonaniu,

Na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w zakresie połączenia:

- kary pozbawienia wolności wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 24.10.2008 r. sygn. akt II K 259/08

- kary grzywny orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu-Zdroju z dnia 26.09.2011 r. sygn. akt II K 445/11

Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od ponoszenia kosztów postępowania związanych z wydaniem wyroku łącznego, obciążając nimi Skarb Państwa.

Od powyższego wyroku apelację wniósł prokurator oraz osobistą skazany. Prokurator na podstawie art. 425 kpk oraz art. 444 kpk zaskarżył wyrok w całości i powołując się na przepis art. 427 § 1 i 2 kpk oraz art. 439 § 1 pkt 8 kpk wyrokowi temu zarzucił:

- bezpodstawne orzeczenie przez Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju wobec skazanego D. G. kar łącznych za czyny przypisane mu wyrokami Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju o sygnaturach akt II K 1010/99 i II K 259/08 oraz II K 645/04 i II K 428/05, pomimo, iż kary łączne za te czyny zostały już prawomocnie orzeczone przez Sąd Okręgowy w Katowicach wyrokiem z dnia 08.02.2013r. sygn. akt V K 222/12.

Skazany w swojej osobistej apelacji rozstrzygnięciu zarzucił rażąco niewspółmierność orzeczonych kar łącznych poprzez odstąpienie od wymierzenia kary łącznej w oparciu o zasadę pełnej absorpcji i w oparciu o powyższe zarzuty wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i wymierzenia jednej łącznej kary z zastosowaniem zasady pełnej absorpcji.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Tylko apelacja prokuratora zasługiwała na uwzględnienie i do niej jako pierwszej odniesie się Sąd Odwoławczy. Słusznie wskazał apelujący, iż wyrok Sądu merytorycznego częściowo, a to w zakresie pierwszego, drugiego oraz trzeciego punktu dotknięty jest bezwzględnie przyczyną odwoławczą albowiem zapadł on z obrażą zasady res iudicata. Ma rację skarżący wskazując, iż odnośnie wyroków Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju o sygn. akt II K 1010/99 II K 259/08 oraz II K 645/04 i II K 428/05 prawomocnie zostały orzeczone kary łączne wyrokiem Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 8 lutego 2013r. sygn. akt V K 222/12. Jakkolwiek depenalizacja czynu ujętego wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 29.11.2010r. sygn. akt II K 1971/10 stworzyła możliwość do nowego kształtowania zbiegów realnych w zbiorze dotychczasowych skazań, tym niemniej odnosząc te rozważania do układu procesowego w przedmiotowej sprawie w istocie rzeczy możliwość kształtowania nowych zbiegów realnych dotyczyła wyłącznie wyroków począwszy od wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 01.04.2011r. sygn. akt II K 35/11. Fakt depenalizacji o której wyżej wspomniano w żaden sposób nie miał natomiast wpływu na ukształtowanie zbiegów realnych, które zostały utworzone na bazie wcześniejszych wyroków przez Sąd Okręgowy w Katowicach w sprawie V K 222/12 z dnia 08.02.2013r. Słusznie wskazuje skarżący, iż orzecznictwo jednoznacznie wypowiedziało się, iż stwierdzenie „wyrok łączny traci moc” oznacza w przypadku wyroku orzekającego kilka kar łącznych, że traci moc tylko ta część wyroku łącznego, która dotyczy kary łącznej co do której z przyczyn materialnych zachodzi konieczność nowego jej ukształtowania. Odnosząc to do wyroku Sądu Okręgowego w Katowicach w sprawie V K 222/12 stwierdzić należy, iż nie utraciły mocy kary łączne wymierzone w punkcie 1, 2 i 4 wyroku. W tej sytuacji Sąd I instancji orzekając w zakresie tych wyroków dopuścił się rażącego naruszenia prawa stanowiącego bezwzględnie przyczyną odwoławczą ujętą w art. 439 § 1 pkt 8 kpk. Z tego też powodu w tym zakresie zaskarżony wyrok należało uchylić i umorzyć wobec wystąpienia res iudicaty.

Odnosząc się zaś do osobistej apelacji skazanego to stwierdzić należy, iż całkowicie nie zasługiwała ona na uwzględnienie. Skarżący podnosząc zarzut obrazy prawa materialnego, a to art. 85 kk najwyraźniej nie ma zupełnie pojęcia o tym o czym pisze. Zgodnie z powyższą normą jeżeli sprawca popełnia dwa lub więcej przestępstw **zanim** zapadł pierwszy chociażby nieprawomocny wyrok co do któregośkolwiek z nich Sąd wydaje karę łączną. Formowanie zbiegów realnych nie ma charakteru dowolnego, lecz kształtowany jest w oparciu o tzw. zasadę pierwszego chronologicznie wyroku. Odnosząc tę zasadę do realiów niniejszej sprawy stwierdzić należy, iż pierwszym chronologicznie wyrokiem jest wyrok Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju sygn. akt II K 35/11 z dnia 01.04.2011r. Analiza dat popełnionych przez skazanego przestępstw wskazuje, iż tylko jeden czyn został popełniony przed tą datą tj. 13 października 2010r. w sprawie Sądu Rejonowego w Jastrzębiu

Zdroju sygn. akt II K 814/11 z dnia 02.02.2012r. Wszystkie pozostałe czyny popełnione przez skazanego miały miejsce po dacie 1 kwietnia 2011r. a zatem tylko te 2 wyroki mogą tworzyć zbieg realny i w konsekwencji wymierzona może być za nie kara łączna. Przechodząc do kolejnego pierwszego chronologicznie wyroku tj. wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu zdroju II K 445/11 wydany 26.09.2011r. Analiza dat popełnionych przez skazanego czynów wskazuje, iż kolejne czyny popełnione zostały już po tej dacie, a zatem dla tego wyroku nie można utworzyć zbiegu realnego i w tym zakresie umorzyć należy postępowanie. Kolejny pierwszy chronologicznie wyrok to wyrok Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju sygn. akt II K 220/13 z dnia 19.04.2012r. Biorąc pod uwagę, iż kolejne czyny popełnione przez skazanego miały miejsce od kwietnia 2010r. do 12 października 2011r. (a zatem zanim zapadł pierwszy wyrok tj. 19 kwietnia 2012r.) i ujęte zostały w wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju sygn. akt II K 1444/12 z dnia 07.03.2013r. Dlatego też te czyny ujęte powyższymi dwoma wyrokami tworzą zbieg realny i dają możliwość konstrukcji kolejnego zbiegu realnego i tym samym wymierzenia kolejnej kary łącznej. Tak właśnie Sąd Rejonowy zgodnie z dyspozycją art. 85 kk postąpił. Tymczasem postulat skazanego aby połączyć wszystkie wyroki wynika najwyraźniej z kompletnej ignorancji reguł tworzenia zbiegów realnych i kształtowania kar łącznych. Odnosząc się do

tej ostatniej kwestii stwierdzić należy, iż stosowanie przez Sąd przy wymiarze kary łącznej zasady absorpcji czy też kumulacji jest uzależnione wyłącznie od istniejącego pomiędzy poszczególnymi czynami wchodzącymi w skład zbiegu realnego związku podmiotowo- przedmiotowego i czasowo- przestrzennego. Innymi słowy im ów związek ściślejszy tym Sąd winien odwoływać się do zasady absorpcji, natomiast brak owej więzi skłaniać powinien do stosowania zasady kumulacji. W przedmiotowej sprawie czyny objęte pierwszym zbiegiem realnym stanowią przestępstwa z art. 279 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk oraz art. 62 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione zaś zostały w okresie od 01.09.2010r. do 18.11.2010r. Ewidentnym zatem jest, że wspomniany wyżej związek podmiotowo- przedmiotowy w odniesieniu do tego zbiegu realnego nie ma charakteru ścisłego, a wręcz różnorodność przypisanych skazanemu czynów przemawiałaby za zastosowaniem zasady zbliżonej do kumulacji. Tymczasem Sąd Rejonowy mając do wyboru karę od 2 lat do 3 lat pozbawienia wolności wymierzył skazanemu karę 2 lat i 2 miesiące pozbawienia wolności. Analogicznie sytuacja ma się w odniesieniu do drugiego z zbiegów realnych, gdzie skazanemu wymierzono kary za przestępstwa z art. 278 § 1, art. 279 § 1 i art. 58 ust. 1 i 59 ust. 1 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Czynów tych skazany dopuścił się od kwietnia 2010r. do 12 października 2011r. Nie tylko zatem różny charakter przypisanych skazanemu czynów ale i znaczny interwał czasowy pomiędzy nimi wskazuje, iż związek podmiotowo- przedmiotowy oraz czasowo –przestrzenny jest odległy co raczej przemawiać powinno za stosowaniem zasady kumulacji. Tymczasem Sąd Rejonowy mając do wyboru karę od 2 lat do 4 lat i 2 miesiące pozbawienia wolności wymierzył skazanemu karę 2 lat i 8 miesięcy pozbawienia wolności. Ewidentnym zatem jest, że w obu tych przypadkach Sąd merytoryczny przy kształtowaniu wymiaru kary łącznej stosował zasadę zbliżoną do absorpcji. Żadną miarą zatem wymierzone skazanemu kary łączne nie mogą uchodzić za rażąco niewspółmiernie surowe. Wręcz odwrotnie biorąc pod uwagę dość luźny związek podmiotowo-przedmiotowy pomiędzy poszczególnymi czynami postrzegać je należy jako wybitnie łagodne.

Z tych powodów Sąd Okręgowy orzekł jak w części dyspozytywnej.